

Onderwerp Rapportage rechtmatigheid 2020			Registratienummer 21.0198653
Voorstel - De rapportage rechtmatigheid 2020 vast te stellen; - De rapportage rechtmatigheid ter informatie naar het CHI te sturen.			Infocentrum Nee
Routing	Paraaf	Besluitvormingstraject	Besluit
Steller A. Lelieveld/ F. van Es		Datum vergadering D&H 6 april 2021	
Programmamanager		Agendapunt	
Afdeling Concerncontrol		Commissie Water & Wegen	
Hoofd afdeling R. Fokkens		Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen	
Secretaris-directeur M.J. Kuipers		Ter kennisname CHI	
Portefeuillehouder S. Borgers		Datum vergadering CHI	
Voorstel leidt tot begrotingswijziging	Nee	Codering:	
Voorstel leidt tot investeringsbesluit	Nee	Codering:	
Subsidie	Nee	Codering:	
Opmerkingen			

Voorstel D&H

(college van dijkgraaf en hoogheemraden)

Registratienummer
21.0198653

Steller
F. van Es
A. Lelieveld

Datum voorstel
30 maart 2021

Afdeling
Concerncontrol

Datum vergadering D&H
6 april 2021

Agendapunt

Portefeuillehouder
S. Borgers

Onderwerp
Rapportage rechtmatigheid 2020

Voorstel

- De rapportage rechtmatigheid 2020 vast te stellen.
- De rapportage rechtmatigheid ter informatie naar het CHI te sturen.

Kern van de zaak

De accountant van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) controleert in opdracht van het college van hoofdingelanden (CHI) de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening. Voor deze controle zijn kaders opgesteld in het controleprotocol (17.110534) en het normenkader 2020 (20.0858634). Met inachtneming van deze kaders komt de accountant tot een oordeel over de rechtmatige totstandkoming van baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020. Dit oordeel hoeft niet noodzakelijkerwijs gelijk te zijn aan de interne beoordeling van de rechtmatigheid door Concerncontrol.

In de 'Verordening inzake de controle op het financieel beheer' (17.0110625) is bepaald dat het dagelijks bestuur zorgt voor een jaarlijkse interne toetsing van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de daarin opgenomen baten en lasten en balansmutaties. De resultaten van de toetsing en eventuele maatregelen tot herstel worden ter kennisneming aan het CHI aangeboden. Op basis van deze activiteiten wordt een rechtmatigheidsrapportage opgesteld en tegelijk met de jaarstukken ter kennisneming aan het CHI aangeboden. Daarmee krijgt u naast de bevindingen van de accountant ook een inzicht in de uitkomsten van de (verbijzonderde) interne controles uit de interne organisatie van HHNK.

In deze rapportage geven wij, mede op basis van de uitkomsten van de (verbijzonderde) interne controles, uitkomsten van de toetsing over de rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten en balansmutaties. Daarbij betrekken wij het normenkader 2020 en drie rechtmatigheidscriteria, namelijk begrotingscriterium, voorwaardencriterium en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium, zoals deze ook in het controleprotocol voor de accountant zijn benoemd. De (verbijzonderde) interne controles richten zich met name op de belangrijkste (financiële) processen om tijdig een beeld te krijgen van de rechtmatigheid. Daarmee krijgen

Datum
30 maart 2021

proceseigenaren gelegenheid om voor eventuele onjuistheden tijdige maatregelen te treffen en zo nodig bij te sturen.

Hieronder treft u de belangrijkste bevindingen over de rechtmatigheid in 2020. In bijlage 1 wordt een volledige toelichting van bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot de rechtmatigheid weergegeven.

Bevindingen rechtmatigheid

Begrotingscriterium

Uit de toelichting in de jaarrekening (hoofdstuk 21.2 20.885845) blijkt dat er overschrijdingen zijn tot een bedrag € 1,8 miljoen. Deze overschrijdingen zijn in beginsel onrechtmatig, maar kunnen gelet op de analyse en de toelichting hierop als passend binnen het bestaande beleid worden gekwalificeerd, dan wel er is tevens sprake van hogere baten.

Voorwaardencriterium

Indien wij de aantoonbaarheid van het op orde zijn van werkprocessen willen vaststellen conform in voorbereiding zijnde wetgeving aangaande de rechtmatigheidsverantwoording dan is er meer inzet nodig op de omvang en diepgang van de huidige (verbijzonderde) interne controles. De bevindingen uit de uitgevoerde (verbijzonderde) interne controles van de belangrijkste (financiële) processen leiden niet tot belangrijke bevindingen of onjuistheden met betrekking tot de rechtmatige totstandkoming van baten en lasten en balansmutaties zoals opgenomen in de jaarrekening, met uitzondering van hetgeen hierna is opgenomen.

Inkopen en aanbesteden

De beoordeling van het proces van inkopen en aanbesteden heeft tot de afgelopen jaren geen belangrijke bevindingen aan het licht gebracht. Met het verschijnen van de notitie van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants in 2019 over vereisten aan de uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole zijn er in de organisatie acties in gang gezet voor versterking van de interne controle op inkopen en aanbesteden. Met de verwachte invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (wetswijziging is nog in voorbereiding) wordt dit proces versneld om de organisatie hier goed op voor te bereiden. Er loopt een pilot aangaande centraal/decentraal inkoop, functiescheiding en aanscherpen van de vereisten aan de interne controles en dossiervorming. Binnen de organisatie is een werkgroep ingesteld om dit verder uit te werken. Hierin worden ook de verschillende rollen en verantwoordelijkheden opgenomen met behulp van het 'Three Lines Model'.

Naast deze verbeteracties heeft over het eerste half jaar de interne controle op inkoop plaatsgevonden. In het tweede halfjaar is er door een werkgroep ingezet op de aanlevering (en analyse) van de inkoop en aanbestedingsdossiers aan de accountant. Het aantal dossiers dat de accountant wilde controleren is ten opzichte van vorig jaar fors toegenomen. Bovendien zijn (kwartaal)spendanalyses uitgevoerd met behulp van een extern bureau. In aanvulling op onze eigen werkzaamheden hebben we vertrouwd op de uitgebreide controlewerkzaamheden van de accountant. De gesprekken met de accountant over de controle op inkopen en aanbesteden waren geruststellend en de managementletter 2020 bevatte geen signalen van zorg op dit punt. In maart 2021 is geconstateerd dat de accountantscontrole 2020 op het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid onvolledig is uitgevoerd. Voor wat betreft de Europese aanbestedingsregels is dit wel volledig in de controle van de accountant meegenomen.

Datum
30 maart 2021

Inmiddels wordt gewerkt aan de actualisatie van het (verbijzonderde) interne controleplan inkopen en aanbesteden 2021. Hierin wordt een uitbreiding van de controle, op basis van een risicoanalyse en toetsing van het inkoop en aanbestedingsbeleid, opgenomen.

Concerncontrol adviseert om de spendanalyses in 2021 verder te verdiepen in het licht van de actualisatie van het VIC plan. Dit betekent concreet het beoordelen van de juistheid van (Europese) aanbestedingen in relatie tot de (meerjarige) contracten, aantoonbaarheid van het juiste aanbestedingsdossier, de grootte van de steekproef en de uitputting hiervan aan de hand van de (meer-) jaarlijkse uitgaven. Daarmee wordt ons inziens een verdere versterking van de interne beheersing van het proces van aanbesteden verkregen.

Belastingen (kijtschelding)

De omvang van het percentage fout beoordeelde (handmatige) kijtscheldingsverzoeken was in het derde kwartaal de reden om nader onderzoek te verrichten naar de kijtscheldingen en om maatregelen te treffen. Na de correctie van deze fout komt het percentage over het boekjaar 2020 uit op 2,9% (2019 1,9%). Ook hierop zijn door de afdeling gerichte (beheer)maatregelen getroffen. De door de afdeling vastgestelde norm is 2%. Het financiële effect hiervan voor het jaar 2020 is dat een bedrag van circa € 120.000 onrechtmatig is kijtschelding. De controlewerkzaamheden door de afdeling hebben geen andere (belangrijke) bevindingen aan het licht gebracht die van invloed zijn op de rechtmatigheid van de baten.

Concerncontrol beveelt aan om dit punt in het controleplan 2021 specifiek aandacht aan te geven en om de opvolging van tussentijdse bevindingen verder te integreren in de kwartaalrapportages.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

De uitkomst van de verschillende interne controles geeft geen aanwijzingen voor belangrijke bevindingen op het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

D&H wordt voorgesteld de rapportage rechtmatigheid 2020 vast te stellen en tegelijk met de jaarstukken ter informatie naar het CHI te sturen.

Deltavisie

Dit voorstel draagt bij aan het bestuurlijke uitgangspunt "Het hoogheemraadschap handelt pragmatisch, sober en kosteneffectief".

Eerdere besluiten

09/12/2020 (CHI) Normenkader voor de accountantscontrole vanaf 2020 (20.0858634)

Risico's

Aan het vaststellen van deze rapportage zijn geen risico's verbonden.

Financiële consequenties

Geen.

Datum
30 maart 2021

Maatschappelijk verantwoorde overheid (MVO)

Dit voorstel past bij het MVO-principe "rekenschap afleggen" en draagt bij aan het speerpunt "meetbaar maken".

Bijlagen

1. Toelichting bevindingen rechtmatigheid 2020 (aangehecht)
2. D&H-besluit (21.0198289)

Waarnemend hoofd afdeling Concerncontrol

R. Fokkens

Bijlage 1: Toelichting bevindingen rechtmatigheid 2020

In deze rapportage geven wij, mede op basis van de uitkomsten van de (verbijzonderde) interne controles, de uitkomsten over de rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten en balansmutaties. Daarbij betrekken wij het normenkader 2020 en drie rechtmatigheidscriteria zoals deze ook in het controleprotocol zijn benoemd:

- begrotingscriterium; passen de lasten, baten en balansmutaties binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde begrotingskaders (budgetrecht);
- voorwaardencriterium; wordt aan de voorwaarden (alleen financiële beheershandelingen) uit de wet- en regelgeving voldaan voor wat betreft aspecten die betrekking hebben op recht, hoogte en duur;
- misbruik en oneigenlijk gebruik criterium; wordt geen misbruik en oneigenlijk gebruik van financiële mogelijkheden gemaakt.

Voor de beoordeling van de door de afdelingen uitgevoerde (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden hebben wij gebruik gemaakt van de door de afdelingen opgestelde controleplannen, analyses, rapportages van uitgevoerde controles en de jaarstukken 2020. Hierna geven wij op de drie rechtmatigheidscriteria onze bevindingen.

Begrotingscriterium

Voor wat betreft de naleving van het begrotingscriterium (budgetrecht) verwijzen we naar de jaarstukken, hoofdstuk 21.2 (20.885845). In dit hoofdstuk staat een toelichting opgenomen op de verantwoorde begrotingsafwijkingen en in hoeverre deze afwijkingen rechtmatig zijn. Dit kan als volgt worden weergegeven:

Effect (bedragen x € 1 miljoen)	Toelichting	Meer uitgegeven dan begroot	Categorie van de begrotings- afwijking
Waterveiligheid	Gerelateerde opbrengsten: onttrekking uit de bestemmingsreserve nazorg HWBP-projecten en bijdrage van een gemeente.	0,5	3
Waterveiligheid	Onvoorziene kosten door de eindafrekening van de solidariteitsbijdrage.	0,5	0
Veilige (vaar)wegen	Gerelateerde opbrengsten: twee subsidies en een schadevergoeding.	0,1	3
Veilige (vaar)wegen	Onvoorziene kosten bij onderhoud van wegen welke vanuit veiligheidsoverwegingen moesten worden uitgevoerd. Daarbij een klein bedrag aan onverwachte kosten voor storingen en reparaties.	0,8	0
	Afrondingsverschil	-0,1	
	Totaal	1,8	

Uit de toelichting in de jaarrekening blijkt dat er overschrijdingen zijn tot een bedrag € 1,8 miljoen. Deze overschrijdingen zijn in beginsel onrechtmatig, maar kunnen gelet op de analyse en de toelichting hierop als passend binnen het bestaande beleid worden gekwalificeerd (0) dan wel er is tevens sprake van hogere baten (3).

De mutaties in de reserves (onttrekkingen en dotaties) zijn toegelicht in hoofdstuk 20.2. Zowel de dotaties als de onttrekkingen zijn conform begroting verwerkt. Daarmee is er geen sprake van onrechtmatige mutaties.

Datum
30 maart 2021

Tenslotte zijn ook de investeringskredieten getoetst op eventuele overschrijdingen. Uit de analyse hiervan blijkt dat er geen overschrijdingen zijn.

Voorwaardencriterium

Het in december 2020 vastgestelde normenkader 2020 is vooral van belang voor het naleven van de voorwaarden uit relevante wet- en regelgeving. De door het HHNK uitgevoerde interne controles richten zich dan ook op de naleving van de daarin opgenomen financiële beheershandelingen en dan uitsluitend voor de belangrijkste (financiële) processen. Daarmee wordt een beoordeling mogelijk over de rechtmatige totstandkoming van baten en lasten en balansmutaties zoals deze zijn opgenomen in de jaarrekening 2020.

De processen die in de (verbijzonderde) interne controles zijn betrokken, hebben betrekking op baten en lasten. De lasten in de jaarrekening 2020 omvatten een bedrag van circa € 261,5 miljoen. Deze lasten vloeien voor een belangrijk voort uit de volgende processen:

- Inkoop en aanbesteding
- Personeel
- Subsidieprogramma Landbouwportaal

Voor deze processen wordt hierna een toelichting gegeven op de uitkomst van de (verbijzonderde) interne controle.

De baten in de jaarrekening 2020 omvatten een bedrag van circa € 264,0 miljoen. Deze baten vloeien voor een belangrijk voort uit de volgende processen:

- Belastingen
- Subsidie ontvangsten
- Legesopbrengsten
- Verkopen onbebouwde eigendommen
- Erfpacht
- Wet herverdeling wegenbeheer

Voor deze processen wordt hierna een toelichting gegeven op de uitkomst van de (verbijzonderde) interne controle.

Daarnaast zijn enkele overige (ondersteunende) processen in de (verbijzonderde) interne controle betrokken:

- Financiën
- Treasury

Bevindingen per proces

Inkoop en aanbesteding

Dit proces betreft het inkopen en aanbesteden van diensten, leveringen en werken. De interne controle richt zich hier met name op de naleving van de (externe) aanbestedingswetgeving en het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid (16.0070226).

De beoordeling van het proces van inkopen en aanbesteden heeft tot de afgelopen jaren geen belangrijke bevindingen aan het licht gebracht. Met het verschijnen van de notitie van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants in 2019 over vereisten aan de uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid bij de jaarrekeningcontrole zijn er in de organisatie acties in gang gezet voor versterking van de interne controle op inkopen en aanbesteden. Met de verwachte invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (wetswijziging is nog in voorbereiding) wordt dit proces versneld om de organisatie hier goed op voor te bereiden. Er loopt een pilot

Datum
30 maart 2021

aangaande centraal/decentraal inkoop, functiescheiding en aanscherpen van de vereisten aan de interne controles en dossiervorming. Binnen de organisatie is een werkgroep ingesteld om dit verder uit te werken. Hierin worden ook de verschillende rollen en verantwoordelijkheden opgenomen met behulp van het 'Three Lines Model'.

Tegelijkertijd met deze verbeteracties heeft over het eerste half jaar interne controle op inkoop plaatsgevonden. In het tweede halfjaar is er door een werkgroep ingezet op de aanlevering (en analyse) van de inkoop en aanbestedingsdossiers aan de accountant. Het aantal dossiers is ten opzichte van vorig jaar fors toegenomen. Bovendien zijn (kwartaal)spendanalyses uitgevoerd met behulp van een extern bureau. In aanvulling op onze eigen werkzaamheden hebben we vertrouwd op de uitgebreide controlewerkzaamheden van de accountant. De gesprekken met de accountant over de controle op inkopen en aanbesteden waren geruststellend en de managementletter 2020 bevatte geen signalen van zorg op dit punt. In maart 2021 is geconstateerd dat de accountantscontrole 2020 op het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid onvolledig is uitgevoerd. Voor wat betreft de Europese aanbestedingsregels is dit wel volledig in de controle van de accountant meegenomen.

Inmiddels wordt gewerkt aan de actualisatie van het (verbijzonderde) interne controleplan inkopen en aanbesteden 2021. Hierin wordt een uitbreiding van de controle, op basis van een risicoanalyse en toetsing van het inkoop en aanbestedingsbeleid, opgenomen.

Concerncontrol adviseert om de spendanalyses in 2021 verder te verdiepen in het licht van de actualisatie van het VIC plan. Dit betekent concreet het beoordelen van de juistheid van (Europese) aanbestedingen in relatie tot de (meerjarige) contracten, aantoonbaarheid van het juiste aanbestedingsdossier, de grootte van de steekproef en de uitputting hiervan aan de hand van de (meer-) jaarlijkse uitgaven. Daarmee wordt ons inziens een verdere versterking van de interne beheersing van het proces van aanbesteden verkregen.

Personeel

Het proces personeel omvat onder andere in- en uitdiensttreding, mutaties in dienstverbanden en declaraties. De interne controle richt zich hier op de naleving van de Sectorale Arbeidsvoorwaardenregelingen Waterschapspersoneel van de Unie van Waterschappen en belastingwetgeving.

Hiertoe zijn aan de hand van een uitgebreid controleplan, verspreidt over het boekjaar, deelwaarnemingen verricht. De uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben geen onjuistheden aan het licht gebracht met betrekking tot de rechtmatigheid van de personeelskosten.

Subsidieprogramma Landbouwportaal

Het subsidieprogramma Landbouwportaal voorziet in het verstrekken van subsidies aan agrariërs en hen te stimuleren om de bedrijfsvoering te verbeteren. De opzet van de interne controle voor het Landbouwportaal is in 2020 ontwikkeld, waarbij terug werd gekeken tot de start in 2018. De huidige opzet van de controle biedt inzicht in de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de subsidieverstreking. Uit de uitgevoerde controles over de jaren 2018 - 2020 is gebleken dat de beheersmaatregelen in het proces hebben gewerkt. Uit de controles van de dossiers over 2018, 2019 en 2020 zijn geen financiële onrechtmatigheden naar voren gekomen. Subsidies zijn rechtmatig verstrekt conform de subsidieverordening en de bijbehorende bestuurlijke besluiten.

Datum
30 maart 2021

Belastingen

Het proces belastingen betreft het heffen en invorderen van de waterschapsbelastingen. Het proces is gericht op het juist, tijdig en volledig opleggen van de belastingen (inclusief verminderingen en kwijtscheldingen) conform de geldende wet- en regelgeving.

De interne controle richt zich op de naleving van de Waterschapswet en verordeningen voor de heffingen en nadere regels voor kwijtschelding. Deze controlewerkzaamheden worden per kwartaal uitgevoerd door de afdeling.

De omvang van het percentage fout beoordeelde (handmatige) kwijtscheldingsverzoeken was in het derde kwartaal de reden om nader onderzoek te verrichten naar de kwijtscheldingen en maatregelen te treffen. Na de correctie van deze fout komt het percentage over het boekjaar 2020 uit op 2,9% (2019 1,9%). Ook hierop zijn door de afdeling gerichte (beheer)maatregelen getroffen. De door de afdeling vastgestelde norm is 2%. Het financiële effect hiervan voor het jaar 2020 is dat een bedrag van circa € 120.000 onrechtmatig is kwijtgescholden. De controlewerkzaamheden door de afdeling hebben geen andere (belangrijke) bevindingen aan het licht gebracht die van invloed zijn op de rechtmatigheid van de baten.

Concerncontrol adviseert om dit punt in het controleplan 2021 specifiek aandacht aan te geven en om de opvolging van tussentijdse bevindingen verder te integreren in de kwartaalrapportages.

Subsidie ontvangsten

Omdat elke subsidie middels een afrekening met verklaring al afzonderlijk wordt gecontroleerd door de accountant heeft geen aanvullende interne controle op dit proces plaatsgevonden.

Legesopbrengsten

De interne controle richt zich hier op de naleving van de legesverordening bij het verstrekken van vergunningen. Hierbij wordt vastgesteld dat alle vergunningen zijn gefactureerd voor het juiste tarief conform de legesverordening.

Uit de interne controle blijkt dat in een enkel geval niet het juiste legesbedrag in rekening is gebracht. Dit leidt echter niet tot belangrijke bevindingen die van invloed zijn op de rechtmatigheid van de baten.

Verkopen onbebouwde eigendommen

Het proces Verkopen Onbebouwde eigendommen is in 2020 geëvalueerd en herzien. Verbeterpunten zijn aangebracht voor registratie en sturing en coördinatie en prioritering. Deze wijziging worden naar verwachting in 2021 effectief.

Uit de interne rapportage kan worden afgeleid dat de verkoop van eigendommen tegen marktconforme prijzen heeft plaatsgevonden en voldoet aan het grondbeleid. Derhalve is geen sprake van belangrijke bevindingen die van invloed zijn op de rechtmatigheid van de baten uit de verkoop van onbebouwde eigendommen.

Opbrengsten uit erfpacht

De interne controle is gericht op de herziening van canoncontracten, verkoop van bloot eigendom en vestiging van nieuw erfpacht. Uit de interne controle en rapportage daarover blijken geen belangrijke bevindingen die van invloed zijn op de rechtmatigheid van de baten uit erfpacht.

Wet herverdeling wegenbeheer

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de Wet herverdeling wegenbeheer een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de

Datum
30 maart 2021

uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegzorg. Jaarlijks wordt deze bijgesteld op basis van gegevens van het Centraal Planbureau. Uit de interne controle komen geen bevindingen.

Financiën

In 2020 is het nieuwe ICF (Internal Control Framework) in gebruik genomen. De interne controle heeft verbeterpunten aan het licht gebracht omtrent procedures voor de autorisatie en wijzing van stambestanden. Uit de interne controle komen geen bevindingen die wijzen op onrechtmatige totstandkoming van baten en lasten en balansmutaties.

Treasury

Het proces treasury betreft het aantrekken of uitzetten van leningen. De interne controle richt zich hier met name op de naleving van de vigerende regelgeving en het treasurystatuut. (19.0232073). In het derde kwartaal van 2020 zijn door HHNK geldleningen aangegaan voor een bedrag van € 30 miljoen. Uit de interne controle blijkt dat de procedure voor het aantrekken van leningen goed heeft gefunctioneerd. Uit de interne controle komen geen onrechtmatigheden met betrekking tot het aangaan van leningen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het is aan HHNK om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Onder misbruik wordt verstaan (kadernota rechtmatigheid) het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

De toets van dit criterium maakt onderdeel uit van de interne controleplannen van het subsidieprogramma Landbouwportaal, belastingen en betalingsproces.

In aanvulling op het voorgaande is in 2020 een (ambtelijke) brainstormsessie gehouden. Hierin zijn de frauderisico's besproken op basis van de zogenaamde fraudedriehoek, waarbij aandacht is gegeven aan de elementen 'druk' (omgeving, financieel en emotioneel), 'rechtvaardiging' (iedereen doet het, ik heb het verdiend) en 'gelegenheid' (positie, vertrouwen, leemte in AO/IC of gebrek aan sancties). In 2021 zal een verdere integratie plaatsvinden van dit onderwerp met de interne beheersing en interne controleplannen.

De uitkomst van de verschillende interne controles geeft geen aanwijzingen voor belangrijke bevindingen op het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.